

той може да не бжде пробранъ, както бы трѣбвало, ниго нареденъ както бы се изисквало; но необходимо нужно е да се прѣдприеме, и да се състави по това начало единъ учебникъ, който, по прѣкѣтъ у насъ нуждѣ, да има за цѣль възможното запознавање на ученика съ разныѣ парѣчия; а главно съ духътъ и свойството на языка ни, въ което най-много хромѣтъ до сегашныѣ наши писатели и което е толкозъ ухрабно за тѣя които се учатъ и на които се надѣемъ че ще бждѣтъ писатели ни за напредъ. По него може да се попълни и поправи и самата ни граматика, а съ врѣме, отъ този пробраный за първото издание материялъ, много може да се изключи, при второто издание, или да се распореди друго-яче и много друго еще, което е нужно, може да се привнесе: работата е да рѣшимъ какъ и отъ дѣ трѣбва да започнемъ изучаванieto на языка си, а за исправянieto на учебницѣтъ е лесно.

Състоянието въ което се намира днесъ изучаванieto на българскый языкъ, при незавидното положение на днешниѣтъ ны книжничѣ самѣ ны води къмъ това и указва ни, че трѣбва да се заловимъ по-напредъ да изучаваме което имаме и което единствено може да послужи и да съдѣйствува за правилното му развитие. Прѣди всичко трѣбва да се опрѣдѣли изходната точка, отъ която трѣбва да трѣгваме къмъ осъвършенствование на языка си. Въ пеговото развитие, разумѣва се, ные ще имаме, както сме и имали, нуждѣ и потрѣбѣ отъ много новы думы, отъ които нѣкои може и да имаме въ говорный си языкъ, дори и таквыѣ които много по-вѣрно да отговарѣтъ на понятията, които искаме да прѣдставимъ; но като ги незнаемъ ные се вземаме за чуждыѣ и безразборно ги усвояваме: или се залавяме да ковемъ други новы и ги исковаваме съ-всѣмъ невѣщо и никакъ не съобразно съ духътъ и свойството на народный ни языкъ. Но да се заема всичко чуждо не е възможно, па не е ни умно; а да се правѣтъ новы думы, освѣнъ подадинѣ за това изисква се и съвършенно знание на сжществующый языкъ, на устройството му, правилата и законыѣ му както и самата му способностъ за създавание новы думы.

Днесъ за днесъ ные не пишемъ освѣнъ по единъ разваленъ българскый языкъ, и дѣцата ни сж принудены да учѣтъ този языкъ, който не е народенъ, а условенъ нѣкакъвъ си жаргонъ, сжществующъ въ нѣкои книжлета, които минуватъ за учебници. Ако сега еще, при общитѣ понятия, които прѣдставяме народу съ общи думы, народътъ едва ли може да ни разбира, защото не пишемъ и не знаемъ да пишемъ за него по духътъ и свойствата на языка му; то по нататакъ, при обогатяванието съ новы понятия и при ввежданието на безбройны други новы, чужды и самоковкы думы, какъ ще ни разбира той, и какъвъ